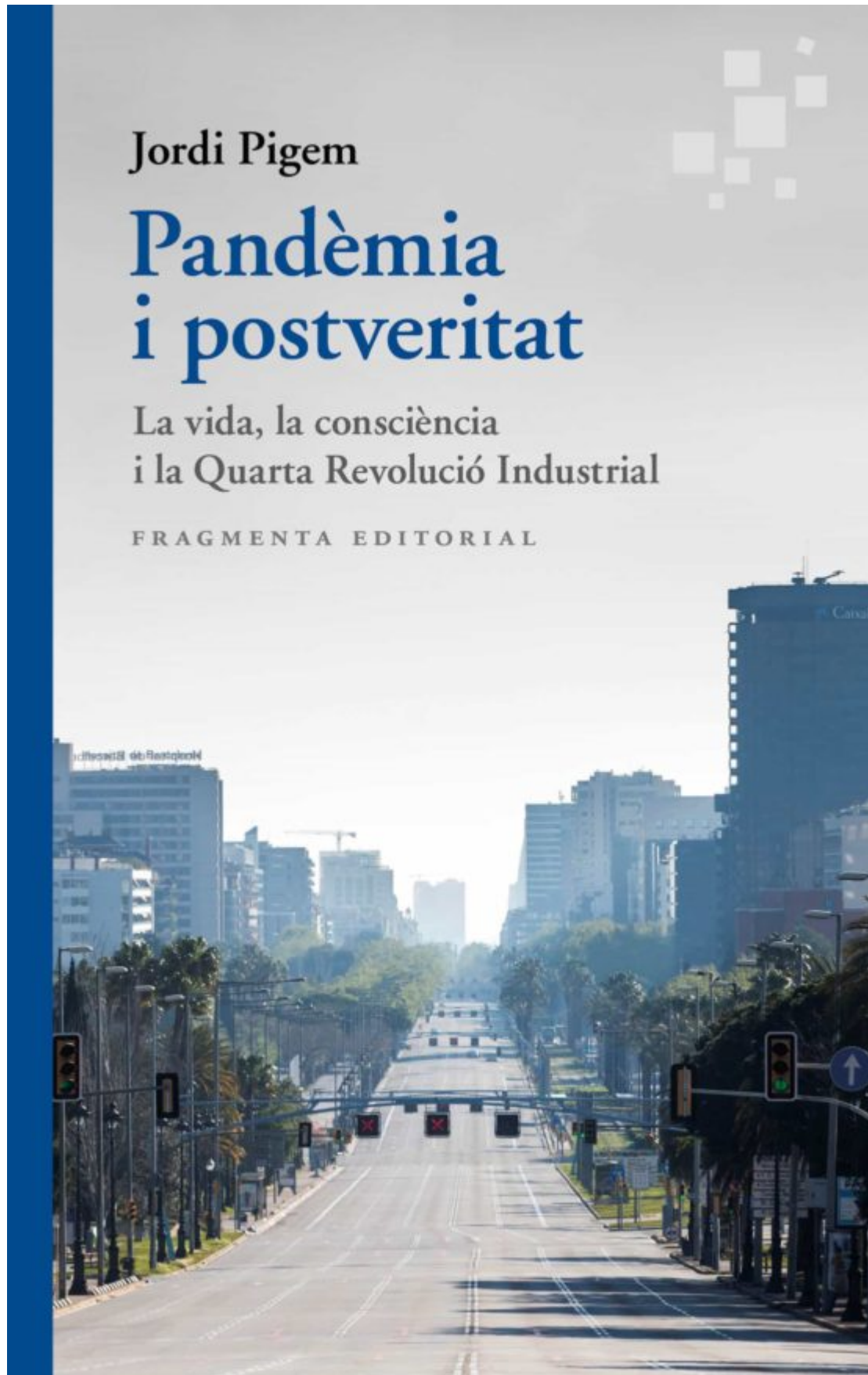

"Pandèmia i postveritat", de Jordi Pigem.

 Per [gaudirlacultura < https://gaudirlacultura.com/author/gaudirlacultura/>](https://gaudirlacultura.com/author/gaudirlacultura/)

[13 gener 2022 < https://gaudirlacultura.com/2022/01/13/pandemia-i-postveritat-de-jordi-pigem/>](https://gaudirlacultura.com/2022/01/13/pandemia-i-postveritat-de-jordi-pigem/)

Per Ana Fernández Álvarez, historiadora de l'art

[Pandèmia i postveritat.](http://www.fragmenta.cat/ca/cataleg/assaig/1819177) <
<http://www.fragmenta.cat/ca/cataleg/assaig/1819177>> **La vida, la consciència i la Quarta Revolució Industrial** de Jordi Pigem, Fragmenta Editorial, Barcelona, 2021, 144 pàgines.

Pandèmia i postveritat, de [Jordi Pigem](http://www.ub.edu/masterae/staff-item/jordi-pigem/) <
<http://www.ub.edu/masterae/staff-item/jordi-pigem/>>, ens ofereix un plantejament concret, ambiciós i àgil que ens invita a embarcar-nos en l'aventura del pensar.

Aquesta obra ens ofereix un rescat apassionant de tots aquells "presagistes" que, des dels auguris de les seves distopies, ens anunciaven un eclipsi del que denominem humà en el que malauradament ja estem plenament immiscits. Un eclipsi on l'alta tecnologia, miratge d'un fals empoderament, està assegurant la nostra pròpia autoalienació, enmig d'una mena de Grande Bouffe de la confusió.

Emprant un doble assaig sociològic i literari, l'autor, a través de vint-i-quatre enunciats, construeix un suggeridor entramat capaç de polaritzar Martorell i Maquiavel -el poder des del carisma o el poder des del temor-, o Orwell i Huxley -el poder des del punitiu o el poder des de l'alienació-, per a després revelar-nos magistralment com la fusió d'aquestes aparents antítesis conviu en el nostre present i, allò que resulta més greu, està fent possible la materialització d'un metavers que se'ns està venen com a la panacea del progrés.

Jordi Pigem ,filòsof de la ciència i assagista

Mitjançant una subtil mixtura, la lectura d'aquest llibre explicita la coherent relació existent entre els autors anteriorment citats, però també entre Nietzsche, Shakesperare, Dostoievski, Kafka, Joyce, Skinner, Zamiatin, Marcuse, Ellul, Schwab, Chomsky, Herman, Yurchak, Spitzer, Kitto, Jullien, Foster Wallace, Zuboff, Wiener, Agamben, entre d'altres. Noms dels quals l'autor ens facilita les seves pertinents referències al final del llibre.

A través de tots ells se'ns explicita que la suma de nihilisme i infinitud provoca desassossec, aquell que ens ha abocat a la recerca fútil, no del plaer, sinó del simple entreteniment, així com també se'ns revela que la barreja de frustració i de por ha estat sempre la millor fórmula de control en mans de qualsevol tipus de totalitarisme.

Més enllà d'estar d'acord o no amb les tesis defensades per Pigem, la narrativa del seu llibre, farcida de referències culturals, artístiques, filosòfiques i científiques, és capaç d'ordenar moltes de les idees que, en realitat, constitueixen "llocs comuns" per a tots els seus llegidors, aquells que, repeteixo, d'acord o no amb els plantejaments de Pigem, estan invitats a reflexionar sobre afirmacions tant interessants com les d'un Huxley:

(...) " el desenvolupament d'una enorme indústria de comunicació de masses, que principalment no s'ocupa del vertader ni del fals, sinó de l'irreal, allò més o menys totalment irrellevant "

Un irreal i un irrellevant que ara són valors en alça, que han esdevingut els puntals bàsics del nostre món. Un món dissenyat a imatge i semblança dels videojocs, on les emocions són substituïdes per les sensacions, la realitat per l'aparença, el rostre per la màscara, les ideologies per les ocurrències i on el sensitiu esdevé mera sensibleria, obsessionats per la vana recerca, no de la felicitat, sinó de la comoditat.

Pigem descriu una circumstància que ha estat capaç de crear l'*homo absortus*, per al qual la recerca de *likes* s'imposa sobre l'exploració del coneixement, la no atenció sobre la qualitativa concentració i l'instant de la preferència sobre l'estima. Una circumstància que, des de l'anàlisi cartesiana de la certesa, ha substituït l'experiència per les dades i les estadístiques, tot reduint la realitat a dígit.

L'autor també ens planteja una interessant argumentació semàntica sobre l'alteritat del llenguatge com forma de control sobre el pensament individual i com "*Eradicació del Jo*". Tergiversar els mots, empobrir el vocabulari o anorrear la sintaxi aboquen a un món sense pensament complex, per tant, a un món sense judici crític, sense opinió pròpia. Un món fàcilment governable, domesticat, on solament té cabuda la xerrameca, l'espectacle i la propaganda.

El llibre ens condueix a través de conceptes com el tecnocapitalisme, el capitalisme de la vigilància, la quarta revolució industrial o el *Gran Reser* promogut pel Fòrum Econòmic Mundial, fins arribar a un "món feliç" on els carismàtics principis revolucionaris de Llibertat, Igualtat i Fraternitat, han quedat substituïts pels d'Identitat, Comunitat i Estabilitat.

Pigem, sense citar-lo, ens fa recordar els versos de [Percy Bysshe Shelley](https://ca.wikipedia.org/wiki/Percy_Bysshe_Shelley) < https://ca.wikipedia.org/wiki/Percy_Bysshe_Shelley > :

***No desperteu la serp – deixeu-la
ignorar el camí a seguir,***

...

Els podem reconèixer quan cita Erich Fromm: ***(...) anem cap a una societat tan curulla de prodigis tecnològics com mancada de saviesa per a emprar-los.***

Ana Fernández Álvarez

[Qui som < https://gaudirlacultura.com/category/qui-som/ >](https://gaudirlacultura.com/category/qui-som/)

[Arts plàstiques < https://gaudirlacultura.com/category/arts-plastiques/ >](https://gaudirlacultura.com/category/arts-plastiques/)

[Bars, restaurants < https://gaudirlacultura.com/category/restaurants-i-gastronomia/ >](https://gaudirlacultura.com/category/restaurants-i-gastronomia/)

[Cinema i sèries < https://gaudirlacultura.com/category/cinema-i-series/ >](https://gaudirlacultura.com/category/cinema-i-series/)

[Conferències i cursos < https://gaudirlacultura.com/category/conferencies-i-cursos/ >](https://gaudirlacultura.com/category/conferencies-i-cursos/)

[Establiments singulars < https://gaudirlacultura.com/category/establiments-singulars/ >](https://gaudirlacultura.com/category/establiments-singulars/)

[Galeries i museus < https://gaudirlacultura.com/category/galeries-i-museus/ >](https://gaudirlacultura.com/category/galeries-i-museus/)